

Сухонос М. К., д-р техн. наук, доц.,
Мєдведєва Т. О., аспірантка,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекєтова, Україна*

РОЛЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ В СУЧАСНОМУ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

На сьогодні у світі не існує відомих світових компаній, які б не реалізували свої програми та проекти без застосування проектного і програмного менеджменту. Крім того, як показує практика, керівництво розвинутих країн вже взяло на озброєння ці методології, засоби і технології для реалізації державних програм.

В Європі особливу увагу приділяють діалогу із стейкхолдерами, так як встановлення їх пріоритетів дозволяє визначити стратегію взаємодії під час розробки плану управління програмами, формування мети і завдання, реалізації проектів. На рівні ЄС робота із зацікавленими сторонами інституціолізовано.

В Україні питання управління стейкхолдерами дуже важливе для ефективного розвитку будь-якої галузі в тому числі і для житлово-комунального господарства, проте його недостатньо розкрито в контексті сучасного державного управління за українських реалій. Про це свідчить дослідження Центру Розвитку Корпоративної Соціальної Відповідальності, проведене у травні 2010 року [1]. Частіше враховують інтереси споживачів (84%) та органів державної влади (57%), рідше – недержавних організацій (14%) та дослідницьких організацій, навчальних закладів (20%), бізнес-організацій (21%).

Крім цього, це явище можна прослідкувати на прикладі Загальнодержавної програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки. Основними групами стейкхолдерів в житлово-комунальному господарстві є громадяни України (споживачі), комунальні підприємства, що надають послуги, державні органи, що регулюють політику в цій сфері та інвестиційні компанії. За результатами виконання програми чітко прослідковується низький рівень її рентабельності, який вплинув на відшкодування кредитних коштів комунальними підприємствами. Такі негативні явища виникли в наслідок неефективного формування процесу визначення вимог стейкхолдерів та пріоритетності цих вимог. Можна зробити висновок, що в Загальнодержавній програмі реформування та розвитку житлово-комунального господарства на 2009 - 2014 роки пріоритет віддавався вимогам державних органів, що регулюють політику та вимогам інвестиційних компаній, тобто не було враховано інтереси усіх зацікавлених сторін, що призвело до неефективної її реалізації.

Для подолання ряду негативних факторів необхідно застосовувати спеціальні методи для кожної групи стейкхолдерів, які представлені у таблиці 1.

Спеціальні методи роботи із різними групами стейкхолдерів

Група стейкхолдерів	Тема дискусії	Методи
Громадяни України (споживачі)	<ul style="list-style-type: none"> – низькі ціни; – найкраща якість; – гарні послуги; – інноваційні продукти 	Основні методи такого діалогу — дослідження серед споживачів, а також створення кол-центрів. Існує практика створення окремих веб-сторінок з інформацією про різні послуги. Проведення опитувань, круглих столів, конференцій щодо проблем регіону.
Комунальні підприємства	<ul style="list-style-type: none"> – безбитковість підприємства; – безперебійне надання послуг; – лояльні споживачі 	Проведення робочих зустрічей, досліджень всередині компанії, вихідні інтерв'ю
Державні органи, що регулюють політику	<ul style="list-style-type: none"> – регулювання політики у житлово-комунальній сфері; – сплата податків; – сталий розвиток регіонів 	Проведення робочих зустрічей, конференцій, круглих столів.
Інвестиційні компанії	Задовольняти та збільшувати віддачу від інвестицій.	Регулярна взаємодія з цими групами заінтересованих сторін здійснюється шляхом участі у заходах, конференціях, зустрічах один на один. Ці зустрічі дають змогу зрозуміти занепокоєння інвесторів чи акціонерів щодо ризиків для сталого розвитку галузі і допомагають визначити пріоритети для подальшої роботи. Під час таких зустрічей влада має змогу дізнатись про побажання інвесторів щодо діяльності у цій галузі та обґрунтувати власну стратегію керування сталим розвитком, що сприятиме складанню фінансового звіту та звіту про сталий розвиток.

Застосувавши вказані методи можна забезпечити всебічний збір, аналіз та огляд вимог стейкхолдерів, тим самим зменшити ризики під час виконання та реалізації програми [2].

Крім того, виходячи з аналізу практик розвинених країн, застосування в будь-якій сфері діяльності професійного проектного управління в порівнянні з традиційними методами менеджменту дозволяє заощадити до 30% часу і до 20% коштів.

Отже, в сучасних умовах, особливо з урахуванням нинішньої глобальної фінансової кризи, лише використання найкращих практик управління проектами дозволить ефективно досягати поставлених цілей в рамках цільових програм і проектів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Саприкіна М., Каба Д. Діалог зі стейкхолдерами: міжнародні та українські реалії сьогодення / М. Саприкіна, Д. Каба– К.: Фарбований лист, 2011. – 480с.
2. Зуб А.Т. Стратегічний менеджмент: Підручник для бакалаврів/А.Т. Зуб. – М.: Юрайт, 2013. - 375 с.

Темнохуд А. А., аспірант,
*Харьковский национальный университет городского хозяйства
имени А. Н. Бекетова, Украина*

РАЗВИТИЕ ЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ ГОРОДА

Люди обычно демонстрируют понятливость и интерес во всем, затрагивающем область их своекорыстных интересов, однако, в большинстве своем, ведут себя обратным образом, когда дело касается общего блага. Али Апшерони (О. Рубец). Численность городских жителей все время растет, и город развивается по мере возникновения потребности в какой-либо области. В XXI веке человек уже не представляет своего существования без электричества и его возрастающая потребность в нем приводит к росту электропотребления в городах, что требует систематического развития городских электрических сетей.

Городские электрические сети в современном городе, развивающемся быстрыми темпами, не всегда способны справиться с возрастающими электрическими нагрузками, как на этапе передачи, так и на этапе распределения электрической энергии городским потребителям. Увеличение нагрузок в современном городе ведет к появлению определенных проблем в системах электроснабжения городского хозяйства. Увеличение потребления электрической энергии в свою очередь приводит к ужесточению требований к работе систем электроснабжения городов, так, снижение частоты на 1 % увеличивает потери в сетях на 2 %. Отклонение напряжения, как правило, обусловленное изменением потерь напряжения, которые вызываются изменением мощностей нагрузок городских потребителей, отрицательно сказывается на качестве. Отключения в периоды пиковых нагрузок могут стать катастрофой для энергоснабжения городских потребителей, поэтому важное значение приобретают требования к качеству развития городских электрических сетей. Для современных городских электрических сетей характерны колебания, провалы, недопустимые отклонения напряжения, а также несимметрия трехфазной системы. Причиной этого являются обрывы, отключения одной фазы, неравномерное распределение по фазам массовых однофазных электроприемников, характерных для городских потребителей, загрязнение изоляции городской средой, механические повреждения элементов сети, ошибочные действия оперативного и ремонтного персонала. В настоящее время рост стоимости электроэнергии и ужесточение требований к качеству и надежности электроснабжения городского хозяйства